

HOTĂRĂRI ALE PARLAMENTULUI ROMÂNIEI**PARLAMENTUL ROMÂNIEI**

CAMERA DEPUTAȚILOR

SENATUL

HOTĂRĂRE**pentru modificarea anexei la Hotărârea Parlamentului României nr. 26/2013 privind aprobarea componenței nominale a Comisiei comune pentru integrare europeană dintre Parlamentul României și Parlamentul Republicii Moldova**

În temeiul art. 67 din Constituția României, republicată,

Parlamentul României adoptă prezenta hotărâre.

Articol unic. — Anexa la Hotărârea Parlamentului României nr. 26/2013 privind aprobarea componenței nominale a Comisiei comune pentru integrare europeană dintre Parlamentul României și Parlamentul Republicii Moldova, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 111 din 26 februarie

2013, cu modificările și completările ulterioare, se modifică după cum urmează:

— la secțiunea „SENAT”, domnul senator Butnaru Florinel, Grupul parlamentar al PSD, este desemnat în calitatea de membru al comisiei, în locul domnului senator Bumbu Octavian-Liviu.

Această hotărâre a fost adoptată de Camera Deputaților și de Senat în ședința comună din 3 februarie 2015, cu respectarea prevederilor art. 76 alin. (2) din Constituția României, republicată.

p. PREȘEDINTELE CAMEREI DEPUTAȚILOR,

PREȘEDINTELE SENATULUI

RODICA NASSAR**CĂLIN-CONSTANTIN-ANTON POPESCU-TĂRICEANU**

București, 3 februarie 2015.

Nr. 3.

DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE**CURTEA CONSTITUȚIONALĂ****DECIZIA Nr. 668**

din 12 noiembrie 2014

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 77/2011 privind stabilirea unei contribuții pentru finanțarea unor cheltuieli în domeniul sănătății, astfel cum a fost modificată și completată de Ordonanța Guvernului nr. 17/2012 privind reglementarea unor măsuri fiscal-bugetare

Augustin Zegrean	— președinte
Toni Greblă	— judecător
Petre Lăzăroiu	— judecător
Mircea Ștefan Minea	— judecător
Daniel Marius Morar	— judecător
Mona-Maria Pivniceru	— judecător
Puskás Valentin Zoltán	— judecător
Ionița Cochintu	— magistrat-asistent

București — Secția a VIII-a contencios administrativ și fiscal și care formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 483D/2014.

2. Dezbaterile au avut loc în ședința publică din data de 14 octombrie 2014, în prezența reprezentantului Ministerului Public și a reprezentanților părților, fiind consemnate în încheierea de ședință de la acea dată, când, în temeiul dispozițiilor art. 57 din Legea nr. 47/1992 și ale art. 56 alin. (2) din Regulamentul de organizare și funcționare a Curții Constituționale, aprobat prin Hotărârea Plenului Curții Constituționale nr. 6/2012, Curtea a dispus amânarea pronunțării pentru data de 15 octombrie 2014, apoi, în temeiul dispozițiilor art. 57 și art. 58 alin. (3) din Legea nr. 47/1992, pentru data de 11 noiembrie 2014, iar, în temeiul prevederilor art. 57 și ale art. 58 din Legea nr. 47/1992, pentru data de 12 noiembrie 2014, dată la care este pronunțată prezenta decizie.

Cu participarea, în ședința publică din data de 14 octombrie 2014, a reprezentantului Ministerului Public, procuror Simona Ricu.

1. Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 77/2011 privind stabilirea unei contribuții pentru finanțarea unor cheltuieli în domeniul sănătății, astfel cum a fost modificată și completată de Ordonanța Guvernului nr. 17/2012 privind reglementarea unor măsuri fiscal-bugetare, excepție ridicată de Societatea Comercială „Romastru Trading” — S.R.L. din București în Dosarul nr. 7.636/2/2013 al Curții de Apel

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

3. Prin Încheierea din 7 mai 2014, pronunțată în Dosarul nr. 7.636/2/2013, **Curtea de Apel București — Secția a VIII-a contencios administrativ și fiscal a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 77/2011 privind stabilirea unei contribuții pentru finanțarea unor cheltuieli în domeniul sănătății, astfel cum a fost modificată și completată de Ordonanța Guvernului nr. 17/2012 privind reglementarea unor măsuri fiscal-bugetare**, excepție ridicată de Societatea Comercială „Romastru Trading” — S.R.L. din București într-o cauză întemeiată pe dispozițiile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 77/2011.

4. În motivarea excepției de neconstituționalitate autoarea acesteia susține, în esență, că prevederile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 77/2011, astfel cum au fost modificate și completate prin Ordonanța Guvernului nr. 17/2012, sunt contrare dispozițiilor constituționale ale art. 1 alin. (5), art. 44 și art. 56 alin. (2). În acest sens arată că, potrivit dispozițiilor legale criticate, taxa clawback sau „contribuția trimestrială” trebuie să se calculeze prin raportare la valoarea totală a vânzărilor fiecărui plătitor de contribuție. Ca atare, baza de calcul al acestei taxe (care, în mod neconstituțional, include și taxa pe valoarea adăugată, chiar și ulterior pronunțării Deciziei Curții Constituționale nr. 39 din 5 februarie 2013) trebuie să fie dată, exclusiv, de valoarea consumului efectiv de medicamente pentru fiecare deținător de autorizație de punere pe piață a medicamentelor, în parte. Însă valoarea vânzărilor/consumului de medicamente nu se calculează prin raportare la prețul medicamentelor astfel cum acestea sunt puse pe piață de deținătorul autorizației — respectiv valoarea aferentă prețurilor practice de deținătorul autorizației de punere pe piață a medicamentelor, ci, în mod nejustificat, se calculează prin raportare la prețul final al medicamentelor, respectiv prețul practicat de ultimul operator economic din lanțul de vânzare. Așadar, valoarea vânzărilor/consumului de medicamente prin raportare la care se calculează taxa clawback este valoarea totală suportată din Fondul național unic de asigurări sociale de sănătate și din bugetul Ministerului Sănătății în legătură cu respectivele medicamente, valoare care include, pe lângă taxa pe valoarea adăugată, și adaosul comercial de distribuție, precum și adaosul comercial de farmacie, asupra cărora plătitorul contribuției nu are niciun fel de control și, astfel, baza de calcul al contribuției trimestriale este majorată în mod artificial, rezultând o valoare a taxei datorate care depășește suportabilitatea taxei de către contribuabil. Această modalitate de calcul al taxei clawback este profund neconstituțională și contravine prevederilor art. 56 alin. (2) din Constituție, care este sediul principiului egalității în materie fiscală.

5. În continuare arată că este necesară crearea unui sistem de asigurări de sănătate funcțional, iar nevoia populației pentru medicamente compensate/pe bază de prescripție medicală trebuie să prevaleze și să fie satisfăcută în mod prioritar, însă nu trebuie realizată în detrimentul unor persoane fizice sau juridice cu finalitatea suprimării activității acestora.

6. Prin stabilirea bazei de calcul al taxei clawback cu includerea adaosurilor comerciale din lanțul de distribuție se încalcă principiul certitudinii impunerii prevăzut de Codul fiscal, întrucât baza de calcul al acesteia include sume variabile stabilite arbitrar de ceilalți participanți din lanțul de distribuție și comercializare a medicamentelor. Mai mult, procentul „p” în baza căruia se calculează taxa clawback este individualizat cu caracter retroactiv, deoarece legea nu prevede momentul la care trebuie să fie comunicat acest procent, permițând, astfel, ca acest indicator să fie comunicat deținătorilor de autorizație de punere pe piață a medicamentelor ulterior perioadei în care aceștia pun efectiv pe piață medicamentele, nefiind în măsură să își ajusteze activitatea economică prin raportare la acesta, aflându-se, astfel, în imposibilitate de a previziona din punct de vedere economico-financiar cursul activității societății.

7. Referitor la încălcarea dreptului de proprietate privată, arată că, potrivit prevederilor constituționale, acesta este garantat de statul român, indiferent de titularul său, atât timp cât acest drept are un obiect licit, ca atare, dreptul de proprietate asupra patrimoniului unei societăți comerciale, drept născut și actual, este ocrotit. Or, prin instituirea obligației de plată a taxei clawback, aceasta se vede nevoită să plătească din propriul patrimoniu o sumă de bani excesiv de mare, disproporționată față de activitatea economică efectiv desfășurată în calitatea de deținător de autorizație de punere pe piață a medicamentelor, fapt ce echivalează cu o micșorare nelegală a patrimoniului. Mai mult, cuantumul taxei clawback, calculată în modalitatea prezentată de Casa Națională de Asigurări de Sănătate, depășește cu mult profitul net al deținătorilor autorizațiilor de punere pe piață a medicamentelor, ceea ce conduce și la afectarea posibilității de reinvestire și dezvoltare a afacerii.

8. **Curtea de Apel București — Secția a VIII-a contencios administrativ și fiscal** opinează în sensul că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată. În acest sens arată că, referitor la pretinsa încălcare a prevederilor art. 6 alin. (2) din prevederile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 77/2011 și, în mod special, cele referitoare la modul de calcul al contribuției respective, au fost modificate și completate prin Ordonanța Guvernului nr. 17/2012 care prevede în mod explicit că formula de calcul nu include și taxa pe valoarea adăugată, revenind la soluția legislativă anterioară modificării aduse prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 110/2011. De asemenea, se reține că, prin Decizia nr. 39 din 5 februarie 2013, Curtea Constituțională a admis excepția de neconstituționalitate și a constatat că sintagma „care include și taxa pe valoarea adăugată” din cuprinsul art. 31 alin. (5) al Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 77/2011, astfel cum a fost completată prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 110/2011 pentru modificarea și completarea unor acte normative în domeniul sănătății și protecției sociale, este neconstituțională. Față de celelalte critici aduse, acestea nu pot fi considerate încălcări ale art. 56 alin. (2) din Constituție.

9. Referitor la pretinsa încălcare a prevederilor art. 44 din Constituție, apreciază că este neîntemeiată, deoarece achitarea unui impozit sau a unei taxe prevăzute de lege nu reprezintă o ingerință asupra proprietății private.

10. Cu privire la invocarea prevederilor art. 1 alin. (5) din Constituție, menționează că autoarea excepției de neconstituționalitate nu a indicat în concret criticile de neconstituționalitate a legii, urmând ca acestea să fie avute în vedere coroborat cu art. 44 și art. 56 alin. (2) din Constituție.

11. Potrivit dispozițiilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

12. **Președinții celor două Camere ale Parlamentului, Guvernul și Avocatul Poporului** nu au comunicat punctele lor de vedere cu privire la excepția de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, raportul întocmit de judecătorul-raportor, notele scrise depuse, susținerile părților prezente, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

13. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze prezenta excepție.

14. Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie dispozițiile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 77/2011 privind stabilirea unei contribuții pentru finanțarea unor cheltuieli în domeniul sănătății, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 680 din 26 septembrie 2011, astfel cum a fost

modificată și completată de Ordonanța Guvernului nr. 17/2012 privind reglementarea unor măsuri fiscal-bugetare, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 611 din 24 august 2012. Ulterior pronunțării încheierii de sesizare, Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 77/2011 a fost modificată și completată prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 69/2014 privind stabilirea unor măsuri financiare în domeniul sănătății și pentru modificarea unor acte normative, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 807 din 5 noiembrie 2014, însă, având în vedere Decizia nr. 766 din 15 iunie 2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 549 din 3 august 2011, Curtea urmează să analizeze dispozițiile legale criticate astfel cum a fost sesizată de către instanța de judecată, respectiv asupra Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 77/2011 privind stabilirea unei contribuții pentru finanțarea unor cheltuieli în domeniul sănătății, astfel cum a fost modificată și completată de Ordonanța Guvernului nr. 17/2012 privind reglementarea unor măsuri fiscal-bugetare.

15. În susținerea neconstituționalității acestor dispoziții legale sunt menționate prevederile constituționale ale art. 1 alin. (5) referitor la obligativitatea respectării Constituției și a legilor, art. 44 privind dreptul de proprietate privată și art. 56 alin. (2) potrivit cărora „Sistemul legal de impuneri trebuie să asigure așezarea justă a sarcinilor fiscale”.

16. Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea constată că aceasta este neîntemeiată, pentru motivele ce se vor arăta în continuare.

17. Prevederile criticate au mai fost supuse controlului de constituționalitate în raport cu critici similare, astfel că, în ceea ce privește pretinsa încălcare a prevederilor art. 44 din Constituție, prin Decizia nr. 268 din 7 mai 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 487 din 1 iulie 2014. Curtea a observat că, potrivit art. 34 din Constituție, dreptul la ocrotirea sănătății este garantat, statul fiind obligat să ia măsuri pentru asigurarea igienei și a sănătății publice, sens în care organizarea asistenței medicale și a sistemului de asigurări sociale pentru boală, accidente, maternitate și recuperare, controlul exercitării profesiilor medicale și a activităților paramedicale, precum și alte măsuri de protecție a sănătății fizice și mentale a persoanei se stabilesc prin lege.

18. Politicile și programele naționale de sănătate se realizează prin Ministerul Sănătății Publice, precum și prin alte entități, cum ar fi, spre exemplu, Agenția Națională a Medicamentului și a Dispozitivelor Medicale sau Casa Națională de Asigurări de Sănătate. În acest context, prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 77/2011 s-a instituit obligația legală pentru deținătorii autorizațiilor de punere pe piață a medicamentelor sau reprezentanții legali de a plăti o contribuție trimestrială, în condițiile stabilite în această ordonanță de urgență, iar în ceea ce-i privește pe „ceilalți actori de pe lanțul de distribuție”, aceștia au obligații contractuale.

19. Totodată, Curtea a reținut că măsurile instituite prin dispozițiile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 77/2011 sunt tocmai o transpunere a celor statuate în conținutul Legii fundamentale cu privire la garantarea dreptului la ocrotirea sănătății și, prin urmare, nu aduc atingere prevederilor art. 34 și 44 din Constituție, precum și celor ale art. 1 paragraful 2 din Primul Protocol adițional la Convenție, referitor la protecția proprietății. Ca atare, legitimitatea măsurilor instituite prin actul normativ criticat își are fundamentul în prevederile constituționale.

20. Referitor la pretinsa încălcare a prevederilor referitoare la așezarea justă a sarcinilor fiscale, prin Decizia nr. 344 din 24 septembrie 2013, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 678 din 5 noiembrie 2013, pronunțată într-o cauză în care excepția de neconstituționalitate, Curtea a reținut că taxa de clawback este o taxă parafiscală, stabilită potrivit prevederilor art. 139 din Constituție, în virtutea cărora „Impozitele, taxele și orice alte venituri ale bugetului de stat și ale bugetului

asigurărilor sociale de stat se stabilesc numai prin lege”. Așadar, taxele parafiscale reprezintă o categorie distinctă, specială, de venituri care sunt legal dirijate în beneficiul instituțiilor și/sau organizărilor cărora statul consideră oportun să le asigure realizarea, pe această cale, a unor venituri complementare.

21. De asemenea, prin Decizia nr. 268 din 7 mai 2014 Curtea a reținut că în jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului s-a statuat că un stat contractant, mai ales atunci când elaborează și pune în practică o politică în materie fiscală, se bucură de o marjă largă de apreciere, cu condiția existenței unui „just echilibru” între cerințele interesului general și imperativele apărării drepturilor fundamentale ale omului (a se vedea Hotărârea din 23 februarie 2006, pronunțată în Cauza *Stere și alții împotriva României*, paragraful 50). Astfel, legiuitorul trebuie să dispună, la punerea în aplicare a politicilor sale, mai ales cele sociale și economice, de o marjă de apreciere pentru a se pronunța atât asupra existenței unei probleme de interes public care necesită un act normativ, cât și asupra alegerii modalităților de aplicare a acestuia, care să facă „posibilă menținerea unui echilibru între interesele aflate în joc” (Hotărârea din 4 septembrie 2012, pronunțată în Cauza *Dumitru Daniel Dumitru și alții împotriva României*, paragrafele 41 și 49).

22. Reglementarea criticată a fost determinată de un interes public general, respectiv pentru asigurarea accesului neîntrerupt al populației la medicamentele cu și fără contribuție personală acordate în ambulatoriu, în cadrul programelor naționale de sănătate, și ținând cont de necesitatea implementării unui sistem de contribuție sustenabil pentru suplimentarea în continuare a surselor de finanțare a sistemului public de sănătate în regim de urgență, în vederea asigurării asistenței medicale a populației. În acest context și pentru realizarea unui just echilibru între interesul general arătat și drepturile particularilor vizați prin reglementarea criticată, modul de calcul al contribuției stabilite prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 77/2011 a fost reglementat în considerarea regimului juridic distinct al deținătorilor de autorizații de punere pe piață a medicamentelor. Astfel, spre deosebire de distribuitori și farmaciile care se interpun în circuitul comercial al medicamentelor compensate, deținătorii de autorizații de punere pe piață a medicamentelor au exclusivitatea punerii pe piață a medicamentelor, au certitudinea vânzării și încasării contravalorii lor, motiv pentru care legiuitorul a stabilit doar în sarcina acestora suportarea contribuției în discuție, cu excluderea celorlalte categorii de operatori economici menționate, care nu beneficiază de aceste avantaje. Formula identificată de legiuitor pentru calculul contribuției dă expresie, așadar, acestui just echilibru între interesul general care a determinat stabilirea acesteia și avantajele conferite unei categorii de operatori economici, respectiv deținătorilor de autorizații de punere pe piață a medicamentelor. (Decizia nr. 484 din 25 septembrie 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 833 din 14 noiembrie 2014).

23. Deținătorii autorizațiilor de punere pe piață a medicamentelor nu pot invoca faptul că nu cunosc întinderea contribuției trimestriale reglementate de Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 77/2011. Aceasta întrucât, potrivit art. 851 din Legea nr. 95/2006 privind reforma în domeniul sănătății, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 372 din 28 aprilie 2006, cu modificările și completările ulterioare, „Ministerul Sănătății Publice stabilește, avizează și aprobă, prin ordin al ministrului sănătății publice, prețurile maxime ale medicamentelor de uz uman cu autorizație de punere pe piață în România, cu excepția medicamentelor care se eliberează fără prescripție medicală (OTC).” În aplicarea prevederilor legale de referință este stabilit așadar modul de calcul al prețurilor la medicamente, inclusiv modul de calcul al prețului cu amănuntul maximal, respectiv cota maximă a adaosului de distribuție și cota maximă a adaosului de farmacie (în prezent, prin Ordinul ministrului sănătății nr. 75/2009 pentru aprobarea Normelor privind modul de calcul al prețurilor la medicamentele de uz

uman, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 62 din 2 februarie 2009). Or, câtă vreme deținătorii autorizațiilor de punere pe piață a medicamentelor solicită includerea medicamentelor pe care le vând în lista medicamentelor pentru care plătesc contribuția, cunoscând prețurile maxime ale medicamentelor, precum și influența maximă a adaosurilor ce pot fi practicate de subiecții care se interpun în circuitul comercial al medicamentelor compensate, rezultă că și-au asumat că vor plăti o contribuție raportată nu doar la prețul de producător. În acest cadru legal este la aprecierea deținătorilor de autorizații de punere pe piață a medicamentelor negocierea de adaosuri cât mai mici cu intermediarii, cu consecința plății unei contribuții într-un quantum cât mai redus (Decizia nr. 484 din 25 septembrie 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 833 din 14 noiembrie 2014).

27. Pentru considerentele expuse, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu majoritate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate ridicată de Societatea Comercială „Romastru Trading” — S.R.L. din București în Dosarul nr. 7.636/2/2013 al Curții de Apel București — Secția a VIII-a contencios administrativ și fiscal și constată că dispozițiile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 77/2011 privind stabilirea unei contribuții pentru finanțarea unor cheltuieli în domeniul sănătății, astfel cum a fost modificată și completată de Ordonanța Guvernului nr. 17/2012 privind reglementarea unor măsuri fiscal-bugetare, sunt constituționale în raport cu criticile formulate.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Curții de Apel București — Secția a VIII-a contencios administrativ și fiscal și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pronunțată în ședința din data de 12 noiembrie 2014.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE
AUGUSTIN ZEGREAN

Magistrat-asistent,
Ionița Cochințu

★

OPINIE SEPARATĂ

În dezacord cu opinia majoritară, considerăm că excepția de neconstituționalitate ridicată de Societatea Comercială „Romastru Trading” — S.R.L. din București trebuia admisă și constată neconstituționalitatea art. 3 și art. 3¹ alin. (5) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 77/2011 privind stabilirea unor contribuții pentru finanțarea unor cheltuieli în domeniul sănătății prin raportare la prevederile art. 56 alin. (2) din Constituție, care consacră justa așezare a sarcinilor fiscale.

Aceste prevederi din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 77/2011 reglementează modul cum se calculează contribuția trimestrială (taxa clawback) pe care deținătorii autorizațiilor de punere pe piață a medicamentelor, precum și reprezentanții legali ai acestora trebuie să o plătească. Astfel, această taxă se calculează prin aplicarea unui procent „p” asupra valorii consumului de medicamente, suportată din Fondul național unic de asigurări sociale de sănătate și din bugetul Ministerului Sănătății, consum aferent vânzării fiecărui plătitor de contribuție.

Potrivit art. 3¹ alin. (3) din ordonanța de urgență, valoarea vânzării de medicamente individuale trimestriale de referință ale fiecărui plătitor de contribuție, suportate din Fondul național unic de asigurări sociale de sănătate și din bugetul Ministerului Sănătății, se stabilește de către Casa Națională de Asigurări de Sănătate pe fiecare plătitor de contribuție. Stabilirea, calculul și

declararea contribuției trimestriale se efectuează de către persoanele obligate la plata acesteia, pe baza valorii aferente consumului trimestrial de medicamente transmis de Casa Națională de Asigurări de Sănătate. Valoarea decontată cuprinde însă, pe lângă valoarea vânzării proprii fiecărui deținător de autorizație de punere pe piață a medicamentelor, și adaosul comercial de distribuție și de farmacie.

În acest fel, deținătorii de autorizații de punere pe piață suportă, în plus, în afară de taxa clawback aferentă veniturilor realizate din propria activitate și taxa clawback aferentă adaosurilor comerciale practicate de ceilalți operatori economici implicați în lanțul de distribuție al medicamentelor, respectiv distribuitorii și farmaciștii.

Prin Decizia nr. 344 din 24 septembrie 2013, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 678 din 5 noiembrie 2013, Curtea a reținut că taxa clawback este o taxă parafiscală, stabilită potrivit art. 139 din Constituție, conform căruia „Impozitele, taxele și orice alte venituri ale bugetului de stat și al bugetului asigurărilor sociale de stat se stabilesc numai prin lege”, precum și că taxele parafiscale reprezintă o categorie distinctă de venituri care sunt legal dirijate în beneficiul instituțiilor sau al organismelor cărora statul le asigură realizarea, pe această cale, a unor venituri complementare. În acord cu această apreciere a Curții, constatăm că taxa

clawback, fiind stabilită prin lege, este integrată sistemului legal de impuneri la care face referire art. 56 alin. (2) din Constituție, sistem care cuprinde toate impozitele, taxele, contribuțiile și sarcinile fiscale specifice fiecărei țări și fiecărei etape istorice.

Sistemul legal de impuneri trebuie să asigure, însă, așezarea justă a sarcinilor fiscale, cerință expresă a art. 56 alin. (2) din Constituție. Această dispoziție constituțională reflectă principiul egalității în materie fiscală. Prin urmare, un contribuabil poate fi obligat să suporte numai sarcini fiscale aferente propriei activități ori propriilor beneficii. Or, taxa clawback pe care deținătorul autorizației de punere pe piață este obligat să o plătească nu se calculează prin raportare la valoarea medicamentelor în momentul în care acestea sunt puse pe piață de către contribuabil, ci, în mod nejustificat, se raportează la valoarea totală suportată din bugetul Fondul național unic de asigurări sociale de sănătate și din bugetul Ministerului Sănătății, care include și adaosul comercial de distribuție și adaosul comercial

de farmacie, adaosuri pe care deținătorul de autorizație de punere pe piață nu le încasează și asupra cărora nu are niciun fel de control.

O atare modalitate de stabilire și calcul al contribuției trimestriale (taxa clawback) încalcă și principiul certitudinii impunerii fiscale, prevăzut de art. 3 lit. b) din Codul fiscal, întrucât baza de calcul al contribuției trimestriale include sume variabile, stabilite de ceilalți participanți din lanțul de distribuție și de comercializare a medicamentelor.

Fără a nega dreptul statului de a impune taxa clawback și obligația deținătorilor de autorizație de punere pe piață de a plăti această taxă (Curtea a decis deja cu privire la aceste aspecte), **considerăm că niciun contribuabil nu poate fi obligat să suporte sarcini fiscale aferente activităților și beneficiilor altor contribuabili fără a se încălca exigența constituțională prevăzută de art. 56 alin. (2).**

Judecător,
Daniel-Marius Morar

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 676 din 13 noiembrie 2014

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. XV din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 8/2014 pentru modificarea și completarea unor acte normative și alte măsuri fiscal-bugetare

Augustin Zegrean	— președinte
Valer Dorneanu	— judecător
Toni Greblă	— judecător
Petre Lăzăroiu	— judecător
Mircea Ștefan Minea	— judecător
Daniel Marius Morar	— judecător
Mona-Maria Pivniceru	— judecător
Puskás Valentin Zoltán	— judecător
Tudorel Toader	— judecător
Ionița Cochintu	— magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror
Simona Ricu.

1. Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. XV din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 8/2014 pentru modificarea și completarea unor acte normative și alte măsuri fiscal-bugetare, excepție ridicată de Silvia Ciup în Dosarul nr. 11.357/30/2013 al Tribunalului Timiș — Secția de contencios administrativ și fiscal și care formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 539D/2014.

2. La apelul nominal se constată lipsa părților, față de care procedura de citare este legal îndeplinită.

3. Cauza fiind în stare de judecată, președintele acordă cuvântul reprezentantului Ministerului Public, care pune concluzii de respingere a excepției de neconstituționalitate ca neîntemeiată. În acest sens, arată că nu se instituie o discriminare, măsurile stabilite prin dispozițiile criticate au un scop legitim, totodată, Guvernul recunoscând drepturile stabilite prin hotărâri judecătorești, astfel că nu se poate reține pretinsa încălcare a dreptului de proprietate. De asemenea, menționează jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului referitoare la marja de apreciere a statelor în materie fiscală.

4. În ceea ce privește invocarea în susținerea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 124 din Constituție,

învădereză că din examinarea prevederilor pretins a fi neconstituționale nu rezultă înfrângerea imparțialității justiției.

5. Referitor la pretinsa încălcare a dispozițiilor constituționale ale art. 148 din Constituție, arată că acestea nu sunt afectate, dimpotrivă, actul normativ criticat pune în aplicare cele statuate prin hotărârile Curții de Justiție a Uniunii Europene. În acest context, menționează jurisprudența Curții Constituționale.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

6. Prin Încheierea din 24 martie 2014, pronunțată în Dosarul nr. 11.357/30/2013, **Tribunalul Timiș — Secția de contencios administrativ și fiscal a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. XV din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 8/2014 pentru modificarea și completarea unor acte normative și alte măsuri fiscal-bugetare**, excepție ridicată de Silvia Ciup într-o cauză având ca obiect pretenții, respectiv o cerere prin care solicită obligarea Administrației Finanțelor Publice Timiș — Direcția Generală a Finanțelor Publice Timișoara la plata, de îndată și fără eșalonare, a unei sume reprezentând diferența de dobândă fiscală calculată asupra sumei reprezentând taxa pe poluare restituită prin hotărâre judecătorească.

7. În motivarea excepției de neconstituționalitate autoarea acesteia susține, în esență, că prevederile art. XV din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 8/2014 încalcă dispozițiile art. 4 alin. (2), art. 16 alin. (1), art. 44, art. 124 alin. (2) și art. 148 din Constituție. Totodată, arată că se încalcă și principiul neretroactivității, întrucât se aplică și situațiilor anterioare, respectiv obligațiilor de restituire a taxelor stabilite prin hotărâri definitive deja existente la data intrării în vigoare a prevederilor criticate. De asemenea, susține că aceste dispoziții sunt discriminatorii, deoarece cetățenilor aflați în situații similare li se aplică un tratament diferit.

8. Garantarea creanțelor față de stat este lipsită de conținut, ca urmare a eşalonării, pe o perioadă de 5 ani, a unei creanțe stabilite printr-o hotărâre definitivă, deoarece sumele mici aferente taxelor, raportat la cei 5 ani, nu mai au utilitate, mulți dintre cetățenii care au dreptul la returnarea acestor taxe urmând a nu mai exista fizic peste 5 ani.

9. Totodată, se arată că sunt încălcate tratatele Uniunii Europene, respectiv principiile echivalenței, efectivității și al proporționalității remediilor pentru încălcările dreptului Uniunii Europene ocazionate particularilor prin „aplicarea unei legislații neconforme cu dreptul”.

10. Se mai susține că, prin dispozițiile criticate, statul nu-și poate acoperi propria culpă, deoarece, dacă a aplicat o legislație neconformă cu dreptul Uniunii Europene, acesta nu poate ca ulterior să își stabilească condițiile în care răspunde, peste hotărârile judecătorești, care nu pot fi modificate prin ordonanțe, deoarece se aduce atingere separației puterilor în stat. De asemenea, menționează că trebuie avută în vedere „o problemă de echitate constituțională”, respectiv faptul că, dacă cetățeanul a plătit toată taxa odată, nu este normal ca returnarea să se facă în 5 ani, altfel nu există stat de drept.

11. **Tribunalul Timiș — Secția de contencios administrativ și fiscal** apreciază că prevederile art. XV din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 8/2014 contravin dispozițiilor constituționale ale art. 16 alin. (1), art. 21 alin. (1)—(3) și art. 44 alin. (1) și (2) prin raportare la art. 148 și prin prisma principiului echivalenței și efectivității, precum și a art. 17 și 52 din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene.

12. În acest context, se arată că instanța reține jurisprudența Curții Constituționale în privința controlului de constituționalitate a unei legi interne prin raportare la prevederile art. 148 din Constituție, respectiv faptul că nu este de competența Curții să analizeze conformitatea unei dispoziții de drept național cu textul Tratatului privind funcționarea Uniunii Europene (TFUE) prin prisma art. 148 din Constituție, o atare competență, și anume aceea de a stabili dacă există contrarietate între legea națională și Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, aparținând instanței de judecată, care, pentru a ajunge la o concluzie corectă și legală, din oficiu sau la cererea părții, poate formula o întrebare preliminară în sensul art. 267 din TFUE la Curtea de Justiție a Uniunii Europene. Cu toate acestea, aplicând criteriile stabilite în Decizia Curții Constituționale nr. 668 din 18 mai 2011, apreciază ca fiind îndeplinită condiționalitatea cumulativă referitoare la calitatea normei de drept comunitar și la relevanța constituțională, conținutul normativ comunitar putând susține și posibila încălcare de către legea națională a Constituției. Astfel, în ceea ce privește prima condiție, instanța apreciază că principiul echivalenței și efectivității, mai sus expuse, au un conținut clar, precis și neechivoc stabilit de către Curtea de Justiție a Uniunii Europene, iar relevanța sa constituțională se regăsește în conținutul art. 16 și art. 21 din Constituția României, respectiv egalitatea în drepturi și accesul la justiție, iar dreptul de proprietate consfințit de Cartă, prin prisma prevederilor art. 52 care face trimitere la Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, are, cel puțin la nivel minimal, un conținut clar, precis și neechivoc, relevanța constituțională fiind evidențiată în conținutul art. 44 din Constituție.

13. Ca atare, rămânând la aprecierea Curții Constituționale legalitatea și oportunitatea controlului de constituționalitate în condițiile mai sus arătate, apreciază că acest control s-ar impune a fi efectuat.

14. De asemenea, în esență, apreciază că eşalonarea pe o durată de 5 ani, cu plata anuală a unei cote de 20% din sumele datorate, determină o fracționare excesivă a sumelor cuvenite și achitate integral de către persoanele îndreptățite la restituire, echivalând practic cu privarea de o despăgubire adecvată și într-un termen rezonabil pentru prejudiciul cauzat prin plata nedatorată a taxei sau, cel puțin, pot fi considerate ca fiind descurajante. În ceea ce privește respectarea dreptului de proprietate,

recunoscut atât la nivel constituțional, cât și la nivelul celor două jurisdicții internaționale, se constată că din conținutul prevederilor art. 17 și art. 52 din Cartă rezultă că o restrângere a exercițiului dreptului de proprietate trebuie să respecte anumite condiții. Or, verificând condițiile pe care trebuie să le respecte o astfel de ingerință, se constată că măsura este prevăzută de lege, însă nu pare să respecte substanța drepturilor recunoscute persoanelor îndreptățite.

15. De asemenea, în ceea ce privește condiția ca măsura să fie necesară, se reține că legiuitorul beneficiază, atunci când pune în aplicare politicile sale, de flexibilitate în a aprecia asupra existenței unei probleme de interes public care necesită o reglementare și a modalităților de aducere la îndeplinire, precum și faptul că, în jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, s-a stabilit deja, de principiu, că măsurile luate pentru a salva echilibrul bugetar între veniturile și cheltuielile publice pot fi considerate că urmăresc un scop de utilitate publică. Cu toate acestea, însă, în contextul în care este necontestat și recunoscut implicit de către legiuitor faptul că restituirea taxelor pentru poluare, ca urmare a constatării neconformității unor astfel de taxe cu prevederile Tratatului privind funcționarea Uniunii Europene, a dobândit amploarea unui fenomen prin numărul covârșitor de cauze la nivel național în care se solicită restituirea acestor taxe, se reține că măsura eşalonării restituirii taxelor a fost adoptată după mai bine de 3 ani de când restituirea taxelor pentru poluare se dispune în mod constant pe cale judecătorească, iar expunerea de motive se limitează doar la a indica generic necesitatea păstrării echilibrului bugetar și dificultățile întâmpinate la punerea în executare a hotărârilor judecătorești, respectiv executarea silită a acestora, fără a evoca o situație excepțională care să fi intervenit pe parcursul acestei perioade. Arată că taxele pentru poluare, respectiv pentru timbrul de mediu, se fac venit la bugetul de stat, iar timbrul de mediu vizează o sferă mai largă a persoanelor obligate la plata acestei taxe, astfel că, în vreme ce autoritatea statală eşalonează pe o perioadă de 5 ani restituirea sumelor persoanelor îndreptățite prin hotărâri judecătorești, în aceeași perioadă, se încasează, în principiu, aceeași taxă, care astfel este „recuperată”. Tot în acest context, instanța opinează că nu este respectat nici principiul proporționalității, considerând că particularii îndreptății la restituirea taxelor și a despăgubirilor suportă o sarcină disproporționată și excesivă.

16. Totodată, în susținerea celor mai sus enunțate, menționează jurisprudența Curții de Justiție a Uniunii Europene.

17. Potrivit dispozițiilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

18. **Guvernul** apreciază că excepția de neconstituționalitate, în raport cu art. 148 alin. (1) din Constituție, este inadmisibilă, iar în raport cu celelalte prevederi constituționale invocate este neîntemeiată. În acest sens arată că în ceea ce privește pretinsa încălcare a prevederilor constituționale ale art. 1 alin. (4), aceasta nu poate fi reținută din moment ce Guvernul nu refuză aplicarea hotărârilor judecătorești, ci, din contră, le recunoaște și își ia angajamentul ferm de a le executa întocmai potrivit criteriilor rezonabile și obiective stabilite în actul normativ criticat și potrivit jurisprudenței Curții Constituționale.

19. Referitor la eventualele discriminări între cetățeni, învederează că autorul criticii de neconstituționalitate nu remarcă diferența între cele două categorii de persoane, respectiv cele care au pus în executare hotărârile judecătorești și cele care nu au pus în executare respectivele hotărâri judecătorești. Or, principiul egalității în fața legii presupune instituirea unui tratament egal pentru situații care, în funcție de scopul urmărit, nu sunt diferite.

20. Raportat la critica ce pretinde încălcarea dispozițiilor art. 15 alin. (2) din Constituție, care consacră principiul neretroactivității legii, menționează că dispozițiile art. XV din

Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 8/2014 se aplică numai pentru viitor.

21. Dispozițiile art. 44 alin. (1) din Constituție, menționate în susținerea excepției de neconstituționalitate, nu precizează că garantarea creanțelor asupra statului presupune executarea lor de îndată. În acest context, menționează jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului.

22. Referitor la încălcarea art. 124 alin. (2) din Constituție, care consacră caracterul unic și egal al justiției, menționează că semnificația unicității justiției este aceea că se înfăptuiește de același sistem de organe al instanțelor judecătorești, indiferent de natura litigiului, aspect ce nu este înfrânt de dispozițiile legale criticate.

23. Privitor la „încălcarea tratatelor Uniunii Europene”, arată că aceste aspecte sunt de competența instanțelor judecătorești, sens în care menționează jurisprudența Curții Constituționale în materie.

24. **Avocatul Poporului** consideră că dispozițiile criticate sunt constituționale. În ceea ce privește critica de neconstituționalitate a dispozițiilor art. XV din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 8/2014, față de art. 4 alin. (2) și art. 16 alin. (1) din Constituție, arată că aceasta nu poate fi reținută. Normele criticate prin care puterea executivă a instituit condițiile de plată eșalonată a sumelor prevăzute prin hotărâri judecătorești având ca obiect restituirea taxei pe poluare pentru autovehicule și a taxei pentru emisiile poluante provenite de la autovehicule nu sunt de natură a aduce atingere principiului egalității în fața legii. Menționează că, în acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a statuat că o deosebire de tratament juridic este discriminatorie atunci când nu este justificată în mod obiectiv și rezonabil, aceasta însemnând că nu urmărește un scop legitim sau nu păstrează un raport rezonabil de proporționalitate între mijloacele folosite și obiectivul avut în vedere. Totodată, aceeași instanță europeană a arătat că statele beneficiază de o anumită marjă de apreciere în a decide dacă și în ce măsură diferențele între diversele situații similare justifică un tratament juridic diferit, iar scopul acestei marje variază în funcție de anumite circumstanțe, de domeniu și de context. Or, în cauza de față, astfel cum au fost și cazuri anterioare, măsura contestată urmărește un scop legitim — menținerea echilibrului bugetar — și păstrează un raport rezonabil de proporționalitate între mijloacele folosite și obiectivul avut în vedere — executarea eșalonată a hotărârilor judecătorești în cauză. Așadar, situația particulară ivită și motivată prin existența unei situații extraordinare este una care reclamă o diferență evidentă de tratament juridic.

25. Referitor la critica de neconstituționalitate a dispozițiilor art. XV din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 8/2014 față de art. 44 din Constituție, precizează că asupra măsurii de eșalonare a plății unor sume de bani ce constituie obiect al unor creanțe asupra statului, Curtea Constituțională a statuat, în numeroase cazuri, că acest mecanism este acceptat. Eșalonarea plății unor sume de bani, ca modalitate de executare a unei hotărâri judecătorești, poate fi considerată în concordanță cu principiile consacrate de jurisprudența Curții Constituționale și a Curții Europene a Drepturilor Omului, dacă sunt respectate anumite condiții, respectiv: tranșe de efectuare a plăților intermediare precis determinate, un termen rezonabil de executare integrală și acoperirea eventualei devalorizări a sumei datorate.

26. De asemenea, arată că executarea eșalonată a unor titluri executorii ce au ca obiect drepturi bănești nu este interzisă în niciun mod de Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale; executarea *uno actu* constituie doar o altă modalitate de executare, fără ca acest lucru să însemne că este singura și unica posibilă modalitate de executare pe care Guvernul o poate aplica.

27. Referitor la celelalte critici de neconstituționalitate, precizează că acestea nu pot fi reținute, normele indicate fiind în concordanță cu principiile constituționale invocate.

28. **Președinții celor două Camere ale Parlamentului** nu au comunicat punctele lor de vedere cu privire la excepția de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctele de vedere ale Guvernului și Avocatului Poporului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, notele scrise depuse, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

29. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze prezenta excepție.

30. Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie dispozițiile art. XV din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 8/2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 151 din 28 februarie 2014, care au următorul cuprins: *„(1) Plata sumelor prevăzute prin hotărâri judecătorești având ca obiect restituirea taxei pe poluare pentru autovehicule și a taxei pentru emisiile poluante provenite de la autovehicule, dobânzile calculate până la data plății integrale și cheltuielile de judecată, precum și alte sume stabilite de instanțele judecătorești, devenite executorii până la data de 31 decembrie 2015, se va realiza pe parcursul a 5 ani calendaristici, prin plata în fiecare an a 20% din valoarea acestora.*

(2) Cererile de restituire ale contribuabililor prevăzuți la alin. (1) se soluționează, conform prevederilor Ordonanței Guvernului nr. 92/2003 privind Codul de procedură fiscală, republicată, cu modificările și completările ulterioare, în termen de 45 de zile de la înregistrare, iar plata tranșelor anuale se efectuează conform graficului stabilit de Administrația Fondului pentru Mediu.

(3) Termenul prevăzut la alin. (1) curge de la data împlinirii termenului prevăzut la alin. (2).

(4) În cursul termenului prevăzut la alin. (1) orice procedură de executare silită se suspendă de drept.

(5) Sumele prevăzute la alin. (1), plătite în temeiul prezentei ordonanțe de urgență, se actualizează cu indicele prețurilor de consum comunicat de Institutul Național de Statistică.

(6) Procedura de efectuare a plății titlurilor executorii va fi stabilită prin ordin comun al ministrului mediului și schimbărilor climatice și al ministrului finanțelor publice, cu respectarea termenelor prevăzute la alin. (1).

(7) Plățile restante la sumele aferente titlurilor executorii emise până la data intrării în vigoare a prezentei ordonanțe de urgență și pentru care nu a fost demarată procedura de executare silită se efectuează cu respectarea prevederilor alin. (1)–(6).”

31. În susținerea neconstituționalității acestor dispoziții legale sunt invocate prevederile constituționale ale art. 4 alin. (2) — „România este patria comună și indivizibilă a tuturor cetățenilor săi, fără deosebire de rasă, de naționalitate, de origine etnică, de limbă, de religie, de sex, de opinie, de apartenență politică, de avere sau de origine socială”, art. 16 alin. (1) — „Cetățenii sunt egali în fața legii și a autorităților publice, fără privilegii și fără discriminări”, art. 44 alin. (1) teza întâi — „Dreptul de proprietate, precum și creanțele asupra statului, sunt garantate”, art. 124 alin. (2) — „Justiția este unică, imparțială și egală pentru toți” și ale art. 148 — „Integrarea în Uniunea Europeană”. De asemenea, face trimitere la articolele care „reglementează separația puterilor în stat și imposibilitatea puterii executive de a aduce atingere puterii judecătorești cu privire la hotărârile judecătorești emise de aceasta”, precum și la principiul neretroactivității, așadar, Curtea reține în susținerea excepției de neconstituționalitate și invocarea dispozițiilor art. 1 alin. (4) și art. 15 alin. (2) din Constituție.

32. Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea observă că în preambulul Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 8/2014, printre altele, se arată că aceasta a fost adoptată având în vedere următoarele aspecte:

— dificultățile întâmpinate până în prezent în ceea ce privește executarea hotărârilor judecătorești având ca obiect acordarea contravalorii taxei pe poluare pentru autovehicule și a taxei pentru emisiile poluante provenite de la autovehicule,

— influența negativă pe care o are executarea silită a titlurilor executorii, în condițiile dreptului comun, atât asupra bugetului Administrației Fondului pentru Mediu, cât și asupra bugetului general consolidat;

— necesitatea instituirii unor reglementări speciale, cu aplicabilitate limitată în timp, privind executarea silită a hotărârilor judecătorești prin care au fost acordate contravaloarea taxei pe poluare pentru autovehicule și taxei pentru emisiile poluante provenite de la autovehicule;

— imposibilitatea menținerii echilibrului bugetare și, în mod implicit, atât nerespectarea angajamentelor interne asumate de Administrația Fondului pentru Mediu, cât și neîndeplinirea obligațiilor, în domeniul protecției mediului, pe care România le are în calitate de stat membru al Uniunii Europene.

33. Din examinarea prevederilor criticate, respectiv ale art. XV din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 8/2014, reiese că acestea instituie eșalonarea plății sumelor prevăzute prin hotărâri judecătorești având ca obiect restituirea taxei pe poluare pentru autovehicule și a taxei pentru emisiile poluante provenite de la autovehicule, dobânzile calculate până la data plății integrale și cheltuielile de judecată, precum și alte sume stabilite de instanțele judecătorești, devenite executorii până la data de 31 decembrie 2015. Astfel, plata acestora se va realiza pe parcursul a 5 ani calendaristici, prin plata în fiecare an a 20% din valoarea acestora. De asemenea, se prevede că pe această perioadă orice procedură de executare silită se suspendă de drept.

34. Cererile de restituire se soluționează în conformitate cu prevederile Ordonanței Guvernului nr. 92/2003 privind Codul de procedură fiscală, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 513 din 31 iulie 2007, cu modificările și completările ulterioare, în termen de 45 de zile de la înregistrare, iar plata tranșelor anuale se efectuează conform graficului stabilit de Administrația Fondului pentru Mediu. Totodată, procedura de efectuare a plății titlurilor executorii va fi stabilită prin ordin comun al ministrului mediului și schimbărilor climatice și al ministrului finanțelor publice.

35. De asemenea, sumele prevăzute prin hotărâri judecătorești având ca obiect restituirea taxei pe poluare pentru autovehicule și a taxei pentru emisiile poluante provenite de la autovehicule, dobânzile calculate până la data plății integrale și cheltuielile de judecată, precum și alte sume stabilite de instanțele judecătorești, devenite executorii până la data de 31 decembrie 2015, plătite în temeiul acestei ordonanțe de urgență, se actualizează cu indicii de prețurilor de consum comunicat de Institutul Național de Statistică.

36. Același regim este aplicabil și pentru plățile restante la sumele aferente titlurilor executorii emise până la data intrării în vigoare a acestei ordonanțe de urgență și pentru care nu a fost demarată procedura de executare silită.

37. În ceea ce privește constituționalitatea instituirii eșalonării plății unor sume prevăzute în titluri executorii, precum și asupra suspendării de drept a oricărei proceduri de executare silită, Curtea Constituțională s-a mai pronunțat în numeroase cauze. Astfel, în materia eșalonării plății sumelor aferente titlurilor executorii este de menționat Decizia nr. 188 din 2 martie 2010 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 71/2009 privind plata unor sume prevăzute în titluri executorii având ca obiect acordarea de drepturi salariale personalului din sectorul bugetar, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 237 din 14 aprilie 2010, prin care Curtea a respins ca neîntemeiată excepția de neconstituționalitate.

38. Prin Decizia nr. 458 din 31 martie 2009, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 256 din 17 aprilie 2009, Curtea a reținut că procesul civil parcurge două faze:

judecata și executarea silită, aceasta din urmă intervenind în cazul hotărârilor susceptibile de a fi puse în executare cu ajutorul forței de constrângere a statului sau al altor titluri executorii, în măsura în care debitorul nu își execută de bunăvoie obligația. Totodată, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a statuat că executarea unei hotărâri, indiferent de instanța care a pronunțat-o, trebuie considerată parte integrantă a procesului, în sensul art. 6 din Convenție, iar în ipoteza în care autoritățile sunt obligate să acționeze în vederea executării unei hotărâri judecătorești și manifestă abstențiune, această conduită este apreciată ca angajând răspunderea statului, în condițiile art. 6 paragraful 1 din Convenție, obligația statului de a asigura celeritatea procedurilor judiciare fiind una de rezultat (Hotărârea din 29 august 1996, pronunțată în Cauza *Di Pede împotriva Italiei*, paragrafele 20—24, Hotărârea din 26 septembrie 1996, pronunțată în Cauza *Zappia împotriva Italiei*, paragrafele 16—20, și Hotărârea din 19 martie 1997, pronunțată în Cauza *Hornsby împotriva Greciei*, paragraful 40). În acest sens este și Decizia nr. 528 din 12 decembrie 2013, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 63 din 24 ianuarie 2014.

39. Prin Hotărârea din 17 iunie 2003, pronunțată în Cauza *Ruianu împotriva României*, paragraful 65, Curtea europeană a reținut că dreptul la justiție garantat de art. 6 din Convenție protejează în egală măsură și punerea în executare a hotărârilor judecătorești definitive și obligatorii, care, într-un stat ce respectă preeminența dreptului, nu pot rămâne fără efect în defavoarea uneia dintre părți. Prin urmare, executarea unei hotărâri judecătorești nu poate fi împiedicată, anulată sau amânată pe o perioadă lungă de timp.

40. În ceea ce privește modalitatea de executare, Curtea a statuat că executarea *uno ictu* constituie doar o altă modalitate de executare, fără ca acest lucru să însemne că este singura și unica modalitate posibilă de executare care poate fi aplicată (Decizia nr. 353 din 22 martie 2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 528 din 27 iulie 2011).

41. Astfel, legiuitorul poate stabili anumite măsuri, respectiv plata eșalonată a unor sume prevăzute în titluri executorii, sens în care sunt și prevederile art. XV din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 8/2014, prin care legiuitorul delegat a instituit o măsură de natură să întărească finalitatea procesului judiciar, în sensul că reprezintă un prim pas important al debitorului de a-și executa creanța.

42. În acest context se observă că prin Decizia nr. 190 din 2 martie 2010, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 224 din 9 aprilie 2010, Curtea a reținut că mecanismul eșalonării plății, ca modalitate de executare a unei hotărâri judecătorești, poate fi considerat în concordanță cu principiile consacrate de jurisprudența Curții Constituționale și Curții Europene a Drepturilor Omului, dacă sunt respectate anumite condiții: tranșe de efectuare a plăților intermediare precis determinate, termen rezonabil de executare integrală, acoperirea eventualei devalorizări a sumei datorate. Or, dispozițiile art. XV din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 8/2014 stabilind tranșele, reactualizează cu indicii de prețului de consum executarea pe cinci ani, îndeplinind astfel cerințele stabilite în jurisprudența Curții Constituționale.

43. În ceea ce privește pretinsa încălcare a prevederilor art. 4 alin. (2), care statuează că „*România este patria comună și indivizibilă a tuturor cetățenilor săi, fără deosebire de rasă, de naționalitate, de origine etnică, de limbă, de religie, de sex, de opinie, de apartenență politică, de avere sau de origine socială*”, ale art. 16 alin. (1), potrivit cărora „*Cetățenii sunt egali în fața legii și a autorităților publice, fără privilegii și fără discriminări*”, precum și ale art. 44 alin. (1) teza întâi — „*Dreptul de proprietate, precum și creanțele asupra statului, sunt garantate*”, se constată că aceasta este neîntemeiată.

44. În jurisprudența sa, spre exemplu, Decizia nr. 371 din 26 iunie 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 584 din 5 august 2014, instanța de contencios constituțional a arătat că, în ceea ce privește pretinsa discriminare, Curtea

Europeană a Drepturilor Omului a statuat că o deosebire de tratament juridic este discriminatorie atunci când nu este justificată în mod obiectiv și rezonabil, aceasta însemnând că nu urmărește un scop legitim sau nu păstrează un raport rezonabil de proporționalitate între mijloacele folosite și obiectivul avut în vedere (în acest sens, a se vedea hotărârile din 23 iulie 1968, 13 iunie 1979, 28 noiembrie 1984, 28 mai 1985, 16 septembrie 1996, 18 februarie 1999 și, respectiv, 6 iulie 2004, pronunțate în cauzele „*Aspecte privind regimul lingvistic în școlile belgiene*” împotriva Belgiei, paragraful 10, *Marckx împotriva Belgiei*, paragraful 33, *Rasmussen împotriva Danemarcei*, paragrafele 35, 38 și 40, *Abdulaziz, Cabales și Balkandali împotriva Regatului Unit*, paragraful 72, *Gaygusuz împotriva Austriei*, paragraful 42, *Larkos împotriva Cipru*, paragraful 29, *Bocancea și alții împotriva Moldovei*, paragraful 24). Totodată, în conformitate cu jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, statele beneficiază de o anumită marjă de apreciere în a decide dacă și în ce măsură diferențele între diversele situații similare justifică un tratament juridic diferit, iar scopul acestei marje variază în funcție de anumite circumstanțe, de domeniu și de context (în acest sens, a se vedea hotărârile din 23 iulie 1968, 28 mai 1985 și, respectiv, 6 iulie 2004, pronunțate în cauzele „*Aspecte privind regimul lingvistic în școlile belgiene*” împotriva Belgiei, paragraful 10, *Gaygusuz împotriva Austriei*, paragraful 42, *Bocancea și alții împotriva Moldovei*, paragraful 24).

45. Or, astfel cum reiese din preambulul Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 8/2014, măsura contestată urmărește un scop legitim — menținerea echilibrului bugetar și respectarea angajamentelor interne asumate în domeniul protecției mediului — și păstrează un raport rezonabil de proporționalitate între mijloacele folosite și obiectivul avut în vedere — executarea eșalonată a hotărârilor judecătorești în cauză. Ca atare, situația particulară ivită și motivată prin existența unei situații extraordinare este una care reclamă o diferență evidentă de tratament juridic.

46. În cauză, măsura suspendării de drept a procedurilor de executare este una necesară pentru a se putea realiza finalitatea avută în vedere, respectiv eșalonarea sumelor rezultate din hotărâri judecătorești, fiind aplicată în mod egal tuturor persoanelor ce intră sub incidența acesteia.

47. Cu privire la dreptul de proprietate, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a statuat că despăgubirea recunoscută printr-o decizie definitivă și executorie constituie un bun în sensul art. 1 din primul Protocol adițional la Convenție. Așadar, neexecutarea plății într-un termen rezonabil constituie o atingere a dreptului reclamantului la respectarea bunurilor, ca și faptul că lipsa de lichidități nu poate justifica un asemenea comportament (în acest sens, a se vedea hotărârile din 19 octombrie 2000 și 7 mai 2002, pronunțate în cauzele *Ambrosi împotriva Italiei*, paragraful 40, și *Burdov împotriva Rusiei*, paragraful 41). Guvernul, prin adoptarea ordonanței de urgență criticate, nu neagă existența și întinderea despăgubirilor constatate prin hotărâri judecătorești și nu refuză punerea în aplicare a acestora. Măsura criticată este mai degrabă una de garantare a dreptului de proprietate asupra bunului dobândit, fiind o aplicare a art. 44 alin. (2) din Constituție.

48. Totodată, pentru a evita devalorizarea sumelor ce fac obiectul titlurilor executorii, ordonanța de urgență criticată prevede că acestea se actualizează cu indicii de prețuri de consum comunicat de Institutul Național de Statistică, ceea ce garantează o executare în totalitate a creanței. Acest mecanism asigură executarea integrală a titlului, acordând totodată statului posibilitatea să identifice resursele financiare necesare achitării acestor sume. De asemenea, textul criticat se aplică pentru viitor.

49. În ceea ce privește menționarea în susținerea excepției a principiului separației și echilibrului puterilor în stat, precum și a dispozițiilor art. 124 alin. (2) din Constituție, potrivit cărora „*Justiția este unică, imparțială și egală pentru toți*”, Curtea

observă că Guvernul nu refuză aplicarea hotărârilor judecătorești, ci, din contră, le recunoaște și își ia angajamentul ferm de a le executa întocmai potrivit criteriilor rezonabile și obiective stabilite în actul normativ contestat. Prin urmare, se constată că ordonanța de urgență nu este o măsură prin care se interzice nici măcar temporar executarea unei hotărâri judecătorești și, în consecință, nu reprezintă o imixtiune a puterii legislative în procesul de realizare a justiției.

50. Referitor la invocarea prevederilor art. 148 din Constituție, Curtea constată că prin Decizia nr. 668 din 18 mai 2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 487 din 8 iulie 2011, a statuat că, întrucât Curtea Constituțională nu este nici legiuitor pozitiv și nici o instanță judecătorească cu competența de a interpreta și a aplica dreptul european în litigiile ce anteamază drepturile subiective ale cetățenilor, folosirea unei norme de drept european în cadrul controlului de constituționalitate ca normă interpusă celei de referință implică, în temeiul art. 148 alin. (2) și (4) din Constituția României, o condiționalitate cumulativă: pe de o parte, această normă să fie suficient de clară, precisă și neechivocă prin ea însăși sau înțelesul acesteia să fi fost stabilit în mod clar, precis și neechivoc de Curtea de Justiție a Uniunii Europene și, pe de altă parte, norma trebuie să se circumscrie unui anumit nivel de relevanță constituțională, astfel încât conținutul său normativ să susțină posibila încălcare de către legea națională a Constituției — unica normă directă de referință în cadrul controlului de constituționalitate. Într-o atare ipoteză demersul Curții Constituționale este distinct de simpla aplicare și interpretare a legii, competență ce aparține instanțelor judecătorești și autorităților administrative, sau de eventualele chestiuni ce țin de politica legislativă promovată de Parlament sau Guvern, după caz. Prin prisma condiționalității cumulative enunțate, rămân la aprecierea Curții Constituționale aplicarea în cadrul controlului de constituționalitate a hotărârilor Curții de Justiție a Uniunii Europene și formularea de către ea însăși de întrebări preliminare în vederea stabilirii conținutului noimei europene. O atare atitudine ține de cooperarea dintre instanța constituțională națională și cea europeană, precum și de dialogul judiciar dintre acestea, fără a se aduce în discuție aspecte ce țin de stabilirea unor ierarhii între aceste instanțe.

51. Or, în materia taxei pe poluare pentru autovehicule și a taxei pentru emisiile poluante provenite de la autovehicule, precum și a dobânzilor calculate, până la adoptarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 8/2014, Curtea de Justiție a Uniunii Europene s-a pronunțat astfel:

— În Cauza C-402/09 *Ioan Tatu împotriva Statului român prin Ministerul Finanțelor și Economiei, Direcției Generale a Finanțelor Publice Sibiu, Administrației Finanțelor Publice Sibiu, Administrației Fondului pentru Mediu, Ministerului Mediului*, ca urmare a cererii de pronunțare a unei hotărâri preliminare formulate de Tribunalul Sibiu la 18 iunie 2009, instanța europeană a arătat că „*prevederile art. 110 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene trebuie interpretate în sensul că se opun ca un stat membru să instituie o taxă pe poluare aplicată autovehiculelor cu ocazia primei lor înmatriculări în acest stat membru, dacă regimul acestei măsuri fiscale este astfel stabilit încât descurajează punerea în circulație, în statul membru menționat, a unor astfel de vehicule de ocazie având aceeași vechime și aceeași uzură ca și cele de pe piața națională*”.

— În Cauza C-565/11 — *Mariana Irimie împotriva Administrației Finanțelor Publice Sibiu, Administrației Fondului pentru Mediu* [întrebare preliminară formulată de Tribunalul Sibiu — România] s-a reținut că „*dreptul Uniunii trebuie interpretat în sensul că, în cazul percepției de către un stat membru a unei taxe incompatibile cu dreptul Uniunii, în speță articolul 110 TFUE, acest stat este obligat să restituie cuantumul acestei taxe și să plătească dobânzile aferente cuantumului acesteia începând de la data plății sale de către contribuabil*”.

52. Ca atare, cele reținute prin Decizia nr. 668 din 18 mai 2011, respectiv „În cauză, deși înțelesul normei europene a fost deslușit de Curtea de Justiție a Uniunii Europene, cerințele rezultate din această hotărâre nu au relevanță constituțională, ele ținând mai degrabă de obligația Legislativului de a edicta norme în sensul hotărârilor Curții de Justiție a Uniunii Europene, în caz contrar găsindu-și eventual aplicarea art. 148 alin. (2) din Constituția României”, se aplică *mutatis mutandis* și în prezenta cauză.

53. Așadar, legiuitorul a respectat hotărârea Curții de Justiție a Uniunii Europene tocmai prin emiterea actului normativ, act pe

55. Pentru considerentele expuse, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu unanimitate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate ridicată de Silvia Ciup în Dosarul nr. 11.357/30/2013 al Tribunalului Timiș — Secția de contencios administrativ și fiscal și constată că dispozițiile art. XV din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 8/2014 pentru modificarea și completarea unor acte normative și alte măsuri fiscal-bugetare sunt constituționale în raport cu criticile formulate.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Tribunalului Timiș — Secția de contencios administrativ și fiscal și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pronunțată în ședința din data de 13 noiembrie 2014.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE
AUGUSTIN ZEGREAN

Magistrat-asistent,
Ionița Cochintu

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 772

din 18 decembrie 2014

referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 24/2008 privind accesul la propriul dosar și deconspirarea Securității

Augustin Zegrean	— președinte
Valer Dorneanu	— judecător
Toni Greblă	— judecător
Petre Lăzăroiu	— judecător
Mircea Ștefan Minea	— judecător
Daniel Marius Morar	— judecător
Mona-Maria Pivniceru	— judecător
Tudorel Toader	— judecător
Simina Popescu	— magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror
Antonia Constantin.

1. Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 24/2008 privind accesul la propriul dosar și deconspirarea Securității, excepție ridicată de Constantin Ilie în Dosarul nr. 2.344/2/2013 al Înaltei Curți de Casație și Justiție — Secția contencios

care Curtea Constituțională îl apreciază ca fiind în conformitate cu prevederile Constituției.

54. Referitor la invocarea în susținerea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor privind principiul separației și echilibrului puterilor în stat, precum și a principiului neretroactivității legii, Curtea constată că acestea nu pot fi reținute, întrucât, pe de o parte, astfel cum s-a arătat mai sus, prin actul normativ criticat legiuitorul delegat nu refuză aplicarea hotărârilor judecătorești, ci stabilește anumite măsuri pentru punerea în aplicare a acestora, și, pe de altă parte, textele de lege criticate au aplicabilitate exclusiv pentru viitor.

administrativ și fiscal și care formează obiectul Dosarului nr. 481D/2014 al Curții Constituționale.

2. La apelul nominal lipsesc părțile, față de care procedura de citare este legal îndeplinită.

3. Președintele dispune a se face apelul și în Dosarul nr. 527D/2014, având ca obiect excepția de neconstituționalitate a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 24/2008, excepție ridicată de Radu Păduraru în Dosarul nr. 7.754/2/2013 al Curții de Apel București — Secția a VIII-a contencios administrativ și fiscal.

4. La apelul nominal lipsesc părțile, față de care procedura de citare este legal îndeplinită.

5. Având în vedere obiectul identic al excepțiilor de neconstituționalitate, Curtea, din oficiu, pune în discuție conexarea dosarelor.

6. Reprezentantul Ministerului Public este de acord cu măsura conexării cauzelor.

7. Curtea, în temeiul art. 53 alin. (5) din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale,

dispune conexarea Dosarului nr. 527D/2014 la Dosarul nr. 481D/2014, care a fost primul înregistrat.

8. Cauza fiind în stare de judecată, președintele Curții acordă cuvântul reprezentantului Ministerului Public, care pune concluzii de respingere a excepției de neconstituționalitate ca neîntemeiată, sens în care invocă jurisprudența în materie a Curții Constituționale.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarelor, constată următoarele:

9. Prin Încheierea din 30 aprilie 2014, pronunțată în Dosarul nr. 2.344/2/2013, **Înalta Curte de Casație și Justiție — Secția contencios administrativ și fiscal a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 24/2008 privind accesul la propriul dosar și deconspirarea Securității.**

10. Excepția a fost ridicată de Constantin Ilie cu prilejul soluționării recursului împotriva Sentinței civile nr. 2.087 din 20 iunie 2013 a Curții de Apel București — Secția a VIII-a contencios administrativ și fiscal pronunțate într-o cauză având ca obiect o acțiune în constatare.

11. Prin Sentința civilă nr. 631 din 25 februarie 2014, pronunțată în Dosarul nr. 7.754/2/2013, **Curtea de Apel București — Secția a VIII-a contencios administrativ și fiscal a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 24/2008 privind accesul la propriul dosar și deconspirarea Securității.**

12. Excepția a fost ridicată de Radu Păduraru într-o cauză având ca obiect o acțiune în constatarea calității de lucrător/colaborator al Securității.

13. **În motivarea excepției de neconstituționalitate** autorii acesteia susțin, în esență, că actul normativ criticat creează o discriminare între salariații Serviciului Român de Informații (S.R.I.) din perioada anterioară anului 1989, care au săvârșit abuzuri și cei care nu au efectuat astfel de demersuri, pe de o parte, precum și între angajații S.R.I. înainte și după anul 1989. Persoanele vizate de prevederile de lege criticate sunt lipsite de posibilitatea de a proba că măsurile luate erau în conformitate cu legea și cu procedurile obligatorii aplicabile, atât timp cât documentele în baza cărora se pronunță instanțele judecătorești sunt numai documentele prezentate de Consiliul Național pentru Studierea Arhivelor Securității, pârâții neavând acces la documentele care să le probeze nevinovăția.

14. Totodată, arată că actul normativ criticat creează un sistem de justiție paralelă, în afara cadrului constituțional, instituiind „un organism represiv cu puteri excesive și nesupuse niciunui control judiciar”. De vreme ce notele de constatare, care nu conțin informații asupra persoanei care le întocmește, nu sunt supuse controlului de legalitate, Consiliul Național pentru Studierea Arhivelor Securității are puterea de a condamna aprioric și irevocabil persoana cercetată. De asemenea, susțin că art. 11 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 24/2008 încalcă liberul acces la justiție, deoarece împotriva hotărârii Curții de Apel nu poate fi exercitat decât recursul, ceea ce are ca efect imposibilitatea verificării temeiniciei hotărârii judecătorești pronunțate în fond.

15. De asemenea, susțin că prevederile de lege criticate, prin art. 2 lit. (a), lasă loc unei interpretări abuzive, punând semnul egalității între calitatea de ofițer sau subofițer al Securității sau al Miliției și desfășurarea de activități prin care s-au suprimat ori îngădit drepturi și libertăți fundamentale ale omului. Constatarea unei asemenea calități trebuie analizată din punctul de vedere al actelor materiale și al activității de tip militar, supusă regimului ordinelor și regulamentelor militare, depunerii unui jurământ militar și structurată pe o ierarhie și acte de comandă, nesupuse jurisdicției de contencios administrativ. În fine, susțin că excepția de necompetență materială a instanței judecătorești sesizate rezultă și din faptul că aceasta este chemată a se pronunța asupra unor fapte de natură penală, infracțiuni, precum: încadrarea informativă și culegerea de informații.

16. **Înalta Curte de Casație și Justiție — Secția contencios administrativ și fiscal** consideră că prevederile actului normativ criticat nu încalcă dispozițiile art. 16 și art. 21 din Constituție, în condițiile în care acțiunea în constatare se introduce la o instanță de judecată, iar hotărârea pronunțată poate fi atacată cu recurs. De asemenea, face referire la jurisprudența în materie a Curții Constituționale, care, examinând actul normativ în ansamblul său, a respins criticile de neconstituționalitate formulate.

17. **Curtea de Apel București — Secția a VIII-a contencios administrativ și fiscal** consideră că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată.

18. Potrivit dispozițiilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, actele de sesizare au fost comunicate președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

19. **Avocatul Poporului** consideră că prevederile de lege criticate sunt constituționale, sens în care invocă deciziile Curții Constituționale nr. 300 din 13 iunie 2013, nr. 416 din 15 octombrie 2013, nr. 85 din 18 februarie 2014, nr. 428 din 24 octombrie 2013 și nr. 267 din 24 februarie 2009. Reține că dispozițiile legale criticate care urmăresc deconspirarea prin consemnarea publică a persoanelor care au participat la activitatea de poliție politică comunistă, fără să promoveze răspunderea juridică și politică a acestora, nu încalcă prezumția de nevinovăție, dreptul la apărare, dreptul la un proces echitabil și soluționarea cauzelor într-un termen rezonabil. Domeniul de aplicare a prezumției de nevinovăție vizează materia penală, respectiv situațiile în care fapta atribuită unei persoane are conotații penale, care angajează răspunderea penală a acesteia. Astfel, prezumția constituie suportul dreptului la apărare și, implicit, al drepturilor procesuale acordate învinutului sau inculpatului, în cadrul procesului penal. Or, în condițiile în care procedura prin care se constată calitatea de lucrător al Securității se desfășoară potrivit regulilor procedurii civile și are ca finalitate exclusiv deconspirarea persoanelor care au contribuit la instrumentarea dosarelor întocmite de Securitate, prin consemnarea publică a activității acestora și nu stabilirea vreunei răspunderi juridice, instituția prezumției de nevinovăție nu este aplicabilă procesului declanșat în temeiul dispozițiilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 24/2008.

20. **Președinții celor două Camere ale Parlamentului și Guvernul** nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând actele de sesizare, punctele de vedere ale Avocatului Poporului, rapoartele întocmite de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, prevederile legale criticate, raportate la dispozițiile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

21. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

22. Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie prevederile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 24/2008 privind accesul la propriul dosar și deconspirarea Securității, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 182 din 10 martie 2008, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 293/2008, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 800 din 28 noiembrie 2008.

23. Autorii excepției de neconstituționalitate susțin că prevederile de lege criticate contravin dispozițiilor din Constituție cuprinse în art. 16 privind egalitatea în drepturi, art. 21 privind accesul liber la justiție, art. 23 alin. (11) privind prezumția de nevinovăție, art. 24 privind dreptul la apărare, art. 124 privind înfăptuirea justiției și art. 126 privind instanțele judecătorești.

24. Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea reține că, prin Decizia nr. 672 din 26 iunie 2012, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 559 din 8 august 2012, a constatat că sintagmele „*indiferent sub ce formă*” și „*relatări verbale consemnate de lucrătorii Securității*” cuprinse în art. 2 lit. b) teza întâi din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 24/2008 sunt neconstituționale. De asemenea, prin Decizia nr. 107 din 27 februarie 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 318 din 30 aprilie 2014, Curtea a admis excepția de neconstituționalitate a art. 10 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 24/2008 privind accesul la propriul dosar și deconspirarea Securității, și a constatat că aceste prevederi sunt neconstituționale.

25. În aceste condiții, în cauza de față, sunt incidente dispozițiile art. 29 alin. (3) din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 807 din 3 decembrie 2010, potrivit căreia „*Nu pot face obiectul excepției prevederile constatate ca fiind neconstituționale printr-o decizie anterioară a Curții Constituționale*”. Ca atare, excepția cu acest obiect urmează să fie respinsă ca inadmisibilă.

26. În același timp, Curtea reține că celelalte prevederi legale criticate au mai făcut obiectul controlului de constituționalitate exercitat din perspectiva unor critici de neconstituționalitate asemănătoare (a se vedea Decizia nr. 428 din 24 octombrie 2013, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 767 din 9 decembrie 2013, Decizia nr. 416 din 15 octombrie 2013, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 774 din 11 decembrie 2013, Decizia nr. 948 din 13 noiembrie 2012, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 25 din 11 ianuarie 2013, Decizia nr. 159 din 23 februarie 2012, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 285 din 27 aprilie 2012, Decizia nr. 546 din 28 aprilie 2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 528 din 27 iulie 2011, Decizia nr. 530 din 9 aprilie 2009, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 430 din 24 iunie 2009, Decizia nr. 436 din 15 aprilie 2010, publicată în Monitorul Oficial al României,

Partea I, nr. 381 din 9 iunie 2010, și Decizia nr. 1.309 din 4 octombrie 2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I nr. 845 din 29 noiembrie 2011).

27. Astfel, Curtea a reținut că Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 24/2008 urmărește deconspirarea prin consemnarea publică a acestor persoane, fără să promoveze răspunderea juridică și politică a acestora și fără să creeze premisele unei forme de răspundere morală și juridică colectivă, pentru simpla participare la activitatea serviciilor de informații, în condițiile lipsei de vinovăție și a vreunei încălcări a drepturilor omului și a libertăților fundamentale (a se vedea, spre exemplu, Decizia nr. 436 din 15 aprilie 2010, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 381 din 9 iunie 2010, și Decizia nr. 760 din 7 iunie 2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 668 din 20 septembrie 2011).

28. De asemenea, Curtea a statuat că prevederile art. 2 din ordonanța de urgență criticată, stabilind elementele care trebuie întrunite pentru ca o persoană să fie calificată de instanța judecătorească drept lucrător sau colaborator al Securității, nu încalcă principiul constituțional al neretroactivității legii, de vreme ce efectele atribuirii unei astfel de calități se produc numai pentru viitor, din momentul intrării în vigoare a reglementării legale (a se vedea, spre exemplu, Decizia nr. 1.512 din 17 noiembrie 2009, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 21 din 12 ianuarie 2010).

29. În continuare, Curtea a constatat că Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 24/2008 a realizat o reconfigurare a Consiliului Național pentru Studierea Arhivelor Securității, ca autoritate administrativă autonomă, lipsită de atribuții jurisdicționale, iar actele sale privind accesul la dosar și deconspirarea Securității sunt supuse controlului instanțelor de judecată.

30. Totodată, legitimarea procesuală a Consiliului Național pentru Studierea Arhivelor Securității de a introduce cererea în constatarea calității de lucrător sau colaborator al Securității izvorăște din înseși prevederile legale care reglementează activitatea de deconspirare a Securității și se justifică prin interesul general pe care, în actualul context istoric, societatea românească îl manifestă față de consemnarea publică a celor care au fost lucrători sau colaboratori ai Securității. De altfel, în jurisprudența sa, Curtea Constituțională a statuat că acțiunile promovate de Consiliu nu tind la obținerea unei condamnări judiciare, consecința acestora rezumându-se la simpla aducere la cunoștința publică a soluțiilor pronunțate de instanțele judecătorești în acțiunile în constatarea calității de lucrător sau colaborator al Securității (a se vedea, în acest sens, Decizia nr. 1.380 din 26 octombrie 2010, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 58 din 24 ianuarie 2011).

31. Așadar, în condițiile în care acțiunea în constatarea calității de lucrător al Securității sau colaborator al acesteia este introdusă la o instanță de judecată a cărei hotărâre poate fi atacată cu recurs, prevederile de lege criticate nu sunt de natură să plaseze Consiliul Național pentru Studierea Arhivelor Securității în afara cadrului constituțional (a se vedea, spre exemplu, Decizia nr. 1.194 din 24 septembrie 2009, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 749 din 4 noiembrie 2009, și Decizia nr. 159 din 12 martie 2013, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 261 din 9 mai 2013).

32. Referitor la critica de neconstituționalitate privind stabilirea recursului ca singura cale de atac împotriva hotărârii

Curții de Apel București, Curtea a constatat că prevederile de lege nu sunt de natură a încălca dreptul la un proces echitabil și la soluționarea cauzelor într-un termen rezonabil (a se vedea în acest sens, Decizia nr. 1.484 din 10 noiembrie 2009, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 797 din 23 noiembrie 2009). De asemenea, în jurisprudența sa constantă, Curtea a statuat că accesul la justiție nu presupune și accesul la toate mijloacele procedurale prin care se înlăptuiește justiția. Legiuitorul are competența exclusivă de a reglementa cu privire la regulile de desfășurare a procesului în fața instanțelor judecătorești, deci și cu privire la exercitarea căilor ordinare sau extraordinare de atac, putând institui, în considerarea unor situații deosebite, reguli speciale de procedură. Totodată, Legea fundamentală nu cuprinde prevederi prin care să se stabilească căile de atac împotriva hotărârilor judecătorești, statuând în art. 129 că acestea se exercită „în condițiile legii”. De aceea, instituirea unor reguli speciale, inclusiv în ceea ce privește exercitarea căilor de atac, atât timp cât ele asigură egalitatea juridică a cetățenilor în utilizarea lor, nu este contrară accesului liber la justiție (a se vedea Decizia nr. 955 din 30 octombrie 2007, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 889 din 27 decembrie 2007).

33. De menționat că, în cadrul acțiunii în constatare promovate de Consiliul Național pentru Studierea Arhivelor Securității, pârâtul nu trebuie să își demonstreze propria nevinovăție, revenind instanței de judecată obligația de a administra tot probatoriul pe baza căruia să pronunțe soluția (a se vedea, în acest sens Decizia nr. 455 din 8 mai 2012, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 436 din 30 iunie 2012).

34. În legătură cu critica de neconstituționalitate susținută din perspectiva stabilirii competenței instanțelor de contencios

administrativ de a se pronunța asupra unor acte de comandament cu caracter militar, Curtea a constatat că prevederile legale criticate nu reglementează controlul judecătoresc al unor acte de comandament cu caracter militar. Controlul legalității sau temeiniciei unor astfel de acte excedează cadrului normativ al ordonanței de urgență criticate, obiectul de reglementare al acesteia fiind în mod univoc menționat, și anume „*accesul la propriul dosar și deconspirarea Securității*” (a se vedea, spre exemplu, Decizia nr. 219 din 13 martie 2012, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 271 din 24 aprilie 2012).

35. Curtea nu a reținut nici încălcarea principiului egalității în drepturi a cetățenilor, statuând că Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 24/2008 este aplicabilă în mod egal tuturor persoanelor aflate în ipoteza normei, fără a institui privilegiu sau discriminări pe criterii arbitrare (a se vedea Decizia nr. 760 din 7 iunie 2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 668 din 20 septembrie 2011).

36. Distinct de acestea, Curtea a reținut că aprecierea întrunirii cumulative a condițiilor prevăzute de lege pentru constatarea calității de lucrător sau colaborator al Securității revine instanței judecătorești — Secția de contencios administrativ și fiscal a Curții de Apel București. Asemenea aspecte reprezintă, așadar, probleme ce țin exclusiv de interpretarea și aplicarea legii, fiind de competența instanței judecătorești, iar nu a Curții Constituționale, care, potrivit art. 2 alin. (3) din Legea nr. 47/1992, se pronunță numai asupra constituționalității actelor cu privire la care a fost sesizată (a se vedea, în sensul celor de mai sus, Decizia nr. 27 din 5 februarie 2013, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 150 din 21 martie 2013).

37. Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu unanimitate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

1. Respinge, ca inadmisibilă, excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 2 lit. b) teza întâi din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 24/2008 privind accesul la propriul dosar și deconspirarea Securității, în privința sintagmelor „*indiferent sub ce formă*” și „*relatări verbale consemnate de lucrătorii Securității*” și a art. 10 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 24/2008, excepție ridicată de Constantin Ilie în Dosarul nr. 2.344/2/2013 al Înaltei Curți de Casație și Justiție — Secția contencios administrativ și fiscal și de Radu Păduraru în Dosarul nr. 7.754/2/2013 al Curții de Apel București — Secția a VIII-a contencios administrativ și fiscal.

2. Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate ridicată de aceiași autori în aceleași dosare ale acelorași instanțe judecătorești și constată că celelalte prevederi ale Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 24/2008 privind accesul la propriul dosar și deconspirarea Securității sunt constituționale în raport cu criticile formulate.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Înaltei Curți de Casație și Justiție — Secția contencios administrativ și fiscal și Curții de Apel București — Secția a VIII-a contencios administrativ și fiscal și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pronunțată în ședința din data de 18 decembrie 2014.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE
AUGUSTIN ZEGREAN

Magistrat-asistent,
Simina Popescu

ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE

MINISTERUL TRANSPORTURILOR

ORDIN

pentru publicarea acceptării amendamentelor la Protocolul din 1988 privind Convenția internațională din 1966 asupra liniilor de încărcare, așa cum a fost amendat, adoptate de Organizația Maritimă Internațională prin Rezoluția MSC.356(92) a Comitetului de siguranță maritimă din 21 iunie 2013

Având în vedere prevederile art. VI paragrafele 2(f)(ii)(bb) și 2(g)(ii) din Protocolul din 1988 privind Convenția internațională din 1966 asupra liniilor de încărcare, la care România a aderat prin Ordonanța Guvernului nr. 53/1999, aprobată prin Legea nr. 23/2001, precum și ale art. 4 alin. (1) din Ordonanța Guvernului nr. 42/1997 privind transportul maritim și pe căile navigabile interioare, republicată, cu modificările și completările ulterioare,

în temeiul prevederilor art. 2 pct. 20 și art. 5 alin. (4) din Hotărârea Guvernului nr. 21/2015 privind organizarea și funcționarea Ministerului Transporturilor,

ministrul transporturilor emite următorul ordin:

Art. 1. — Se publică amendamentele la Protocolul din 1988 privind Convenția internațională din 1966 asupra liniilor de încărcare, așa cum a fost amendat, adoptate de Organizația Maritimă Internațională prin Rezoluția MSC.356(92) a Comitetului de siguranță maritimă din 21 iunie 2013, prevăzută în anexa care face parte integrantă din prezentul ordin.

Art. 2. — Autoritatea Navală Română va duce la îndeplinire prevederile prezentului ordin.

Art. 3. — Prezentul ordin se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

p. Ministrul transporturilor,
Iulian Ghiocel Matache,
secretar de stat

București, 30 ianuarie 2015.
Nr. 71.

ANEXĂ

REZOLUȚIA MSC.356(92) (adoptată la 21 iunie 2013)

Adoptarea amendamentelor la Protocolul din 1988 privind Convenția internațională din 1966 asupra liniilor de încărcare, așa cum a fost amendat

Comitetul de Siguranță Maritimă,
amintind articolul 28(b) al Convenției privind crearea Organizației Maritime Internaționale, referitor la funcțiile Comitetului,

amintind, de asemenea, articolul VI din Protocolul din 1988 privind Convenția internațională din 1966 asupra liniilor de încărcare (denumit în continuare „Protocolul din 1988 asupra liniilor de încărcare”) referitor la procedurile de amendare,

luând act de amendamentele propuse la Protocolul din 1988 asupra liniilor de încărcare pentru a face Codul pentru organizațiile recunoscute (Codul RO) obligatoriu,

luând în considerare, în cadrul celei de-a nouăzeci și doua sesiuni, amendamentele la Protocolul din 1988 asupra liniilor de încărcare, propuse și difuzate în conformitate cu paragraful 2(a) al articolului VI din acesta,

1. adoptă, în conformitate cu paragraful 2(d) al articolului VI din Protocolul din 1988 asupra liniilor de încărcare, amendamentele la Protocolul din 1988 asupra liniilor de încărcare, al căror text este prevăzut în anexa la prezenta rezoluție;

2. stabilește, în conformitate cu paragraful 2(f)(ii)(bb) al articolului VI din Protocolul din 1988 asupra liniilor de încărcare, că amendamentele menționate se vor considera ca fiind acceptate la 1 iulie 2014, cu excepția cazului în care, înainte de această dată, mai mult de o treime din părțile la Protocolul din 1988 asupra liniilor de încărcare sau părțile ale căror flote comerciale reprezintă în total cel puțin 50% din tonajul brut al tuturor flotelor comerciale ale tuturor părților vor fi notificat Organizației obiecțiile lor la aceste amendamente;

3. invită părțile interesate să ia notă de faptul că, în conformitate cu paragraful 2(g)(ii) al articolului VI din Protocolul din 1988 asupra liniilor de încărcare, amendamentele vor intra în vigoare la 1 ianuarie 2015 după acceptarea lor în conformitate cu paragraful 2 de mai sus;

4. solicită secretarului general, în conformitate cu paragraful 2(e) al articolului VI din Protocolul din 1988 asupra liniilor de încărcare, să transmită copii certificate ale prezentei rezoluții și ale textului amendamentelor conținute în anexă tuturor părților la Protocolul din 1988 asupra liniilor de încărcare;

5. solicită, de asemenea, secretarului general să transmită copii ale prezentei rezoluții și ale anexei sale membrilor Organizației care nu sunt părți la Protocolul din 1988 asupra liniilor de încărcare.

A M E N D A M E N T E
la anexa B la Protocolul din 1988 privind Convenția internațională din 1966
asupra liniilor de încărcare, așa cum a fost amendat

ANEXA I
Reguli pentru determinarea liniilor de încărcare

CAPITOLUL I
Generalități

Regula 2-1 — Autorizarea organizațiilor recunoscute

1 Textul existent al regulii 2-1 este înlocuit cu următorul:

„Administrația trebuie să autorizeze organizațiile, inclusiv societățile de clasificare, menționate în articolul 13 din Convenție și regula 1(2), în conformitate cu prevederile prezentei convenții și ale Codului pentru organizațiile recunoscute (Codul RO), care este format din partea 1 și partea 2 (ale căror prevederi trebuie să fie considerate ca fiind obligatorii) și partea 3 (ale cărei prevederi trebuie să fie considerate ca fiind recomandări), astfel cum acesta a fost adoptat de către Organizație prin Rezoluția MSC.349(92) și astfel cum acesta poate fi amendat de către Organizație, cu condiția că:

(a) amendamentele la partea 1 și partea 2 ale Codului RO sunt adoptate, intrate în vigoare și au efect în conformitate cu prevederile articolului VI al prezentului protocol;

(b) amendamentele la partea 3 a Codului RO sunt adoptate de către Comitetul de siguranță maritimă în conformitate cu regulile sale de procedură; și

(c) orice amendamente adoptate de către Comitetul de siguranță maritimă și de către Comitetul pentru protecția mediului marin sunt identice și intră în vigoare sau au efect în același moment, după caz.”

EDITOR: GUVERNUL ROMÂNIEI

„Monitorul Oficial” R.A., Str. Parcului nr. 65, sectorul 1, București; C.I.F. RO427282,
IBAN: RO55RNCB0082006711100001 Banca Comercială Română — S.A. — Sucursala „Unirea” București
și IBAN: RO12TREZ7005069XXX000531 Direcția de Trezorerie și Contabilitate Publică a Municipiului București
(alocat numai persoanelor juridice bugetare)

Tel. 021.318.51.29/150, fax 021.318.51.15, e-mail: marketing@ramo.ro, internet: www.monitoruloficial.ro

Adresa pentru publicitate: Centrul pentru relații cu publicul, București, șos. Panduri nr. 1,
bloc P33, parter, sectorul 5, tel. 021.401.00.70, fax 021.401.00.71 și 021.401.00.72

Tiparul: „Monitorul Oficial” R.A.

